

תורה ומידות טובות

פרשת נח | עלון מספר 202 | כניסת שבת: 17:43 (לנוהגים 40 דק' 17:23) | יציאת שבת: גאונים: 18:33 ר"ת: 19:10

אורחות חיים

אני רוצה להגיד משהו. אולי זה קצת חידוש, הגמרא אומרת אבל זו אמת. אמר רב חסדא מאי דכתיב אוהב ד' שערי ציון מכל משכנות יעקב, אוהב ד' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות.

מה זה שערי ציון שהוא יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות? בית כנסת כתוב, בית מדרש כתוב, אבל יש דבר שהוא אוהב יותר - שערי ציון, שערים המצויינים בהלכה. מי אלו 'שערי ציון'?

מה זה יכול להיות? - זו הישיבה! אחר כך אומרת הגמרא 'מיום שחבר בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד'. 'מה כתוב כאן? בשיר השירים וה, לו כתוב 'באתי לגני אחותי כלה'. 'על מה הולך הפסוק? אומרים חז"ל במדרש. כששלמה המלך בנה את בית המקדש, אמר הקב"ה באתי לגני, פעם היה לי כבר גן כזה.

באדם הראשון, היה לי גן עדן, וכשבנו את בית המקדש, ואמר הקב"ה חזיתי לגני הישן. משחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד, מה זה ד' אמות של הלכה? ישיבות!

זאת אומרת שישבות זה בית המקדש, כך הוא חשבון הדברים, יש בית המקדש, ובית המקדש הוא גן עדן, והישיבות נשארו, אז הישיבות הן גן עדן.

אבל מה עושים כשיש גזירה, שאי אפשר ללמוד כולם בחדר אחד בישיבה, כמו בימים אלו מחמת הקורונה? אז קבעו שכל אחד יושב בחדרו. הבית מקדש לא נסגר, הבית מקדש מפוצל.

אז מהיום והלאה צריכים לדעת שכל בחור שיושב בחדרו ולומד הוא נמצא בישיבה, והחדר שלו הוא גן עדן! זה חשוב לשמוע את זה.

כל אחד צריך לדעת שזה לא פשוט, בזמן הזה זה חיזוק גדול, מי שרק יבין את עומק הדברים אז הוא יגיש את מה שקרה כאן, שמהיום והלאה הוא יושב בחדרו.

יחשוב: איפה אני נמצא? בבית המקדש! החדר שלו זה הישיבה כעת, רק שהיו צריכים לחלק את הישיבה לחלקים! (הגר"צ פונדסקי שליט"א ממוד מוסף שנת קודש אמר)

זענייני הפרשה

מאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ 'זרע אמת' ואב"ד 'יורה דעה' זורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלהים התהלך נח וי, טו. וצריכים להבין מדוע כפל הלשון: נח, נח? והנה ידוע שיש שני סוגי צדיקים בעולם הזה, יש צדיק שיושב ועוסק כל ימיו בתורה, ואינו יודע שום דבר מענייני העולם הזה, ואינו מעורב כלל עם הבריות. הנה צדיק זה מצד אחד זוהי מעלה חשובה מאוד שמקיים מה שנאמר (יהושע א, ח): "והגית בו יומם ולילה". ואולם מצד שני כאשר הוא רואה שאין עושים כמעשיו אלא עוסקים בענייני העולם הזה, הוא מקטרג חס וחלילה על עם ישראל, וכדמצינו ברשב"י שאמר (שנת לג): מי אלו שעוזבים חיי עולם ועוסקים בחיי שעה. אמנם לעומת זאת יש צדיק שעובד את הקב"ה בכל ענייניו, שאפילו בזמן שעוסק בענייני העוה"ז הוא מקשר את עצמו להקב"ה, ועושה יחודים גדולים ומעלה בזה את נשמות ישראל, ומקיים את הפסוק במשלי (ג, ו): "בכל דרכיך דעהו", וכפי שהסבירו המפרשים ז"ל (חיי אדם הוצא במ"צ סימן ללא), דבכל ענין שאדם עושה צריך שיהיה לשמו יתברך, דבזמן שאוכל יאמר הריני אוכל בכדי שיהיה לי כח לעבוד את בוראי, הריני ישן, בכדי שיהיה לי כח לעבוד את בוראי, וכן בשאר כל מעשיו, כולם יהיו לשמו יתברך. וצדיק זה הוא תמיד מלמד זכות על כלל עם ישראל, ובודאי כאשר הוא מתפלל להקב"ה ומלמד זכות על עם ישראל, תפילתו נשמעת.

וזה נרמז בדברי חז"ל על בריאת העולם, שבתחילה נאמר: "בראשית" ואמרו חז"ל (בבב"א פ"א ד' א, א; הוצא ברכ"י פ"א, ב) זכות התורה שנקראת ראשית, ברא הקב"ה את עולמו. וזהו הסוג הראשון בצדיק, שיושב ועוסק בתורה יומם ולילה, ואינו מתעסק בענייני עולם הזה. ולכן אחר כך נאמר: "והארץ היתה תהו ובוהו", דהיינו סוג צדיק כזה אינו יכול לתקן את הארציות דהיינו הגשמיות. ולאחר מכן נאמר (ב, ז): "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם". ודרשו חז"ל אל יתקרי בהבראם, אלא באברהם, שהיתה לו עבודת ה' תמימה, וכן שהיה מקרב את הבריות לתורה, ומכניסם תחת כנפי השכינה, ותיקן הרבה נפשות, וכמו שדרשו חז"ל (ב"ב ל"ט, י"ג) על הפסוק (לקמן יב, ה): "ואת הנפש אשר עשו בחרן", שאברהם היה מגייר את האנשים, ושרה מגיירת את הנשים, ועל ידי כך נחשב שהם עשו נפשות. ולכן מסיים הפסוק: "ביום עשות ה' אלקים ארץ נשמים", דהיינו שצדיק כזה מתקן גם את הארציות וגם את הגשמיות.

והנה בנח מצונו שבתחילה היה יושב ועוסק בתורה בלבד, וכמו שכתוב (לעיל ו, ח): "ונח מצא חן בעיני ה'", דהיינו שכל שאיפתו ועסקו רק בתורת ה', למצוא חן בעיניו. ולכן כאשר הגיע דור המבול, לא היה מספיק כח בידו להתפלל עליהם כדי להצילם מהמבול. אבל לאחר מכן כאשר הקב"ה ציוהו לבנות את התיבה, והיתה דעתו מעורבת עם הבריות, משום שפגש אז את כל סוגי האנשים. לכן הדגישה התורה: "אלה תולדות נח", שבתחילה היה נח מוצא חן בעיני ה', אבל אחר"כ: "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו", שהתחיל אח"כ להשתתף ולהתערב עם הבריות, וכמו שכתוב אח"כ (בבב"א פ"ט, ט): "ויחל נח איש האדמה ויטע כרם", שהתחיל לעסוק גם בעניינים הגשמיים יחד עם עסקו בתורה, ושילב בכך את הגשמיות ברוחניות. ולכן נאמר (ח, ט): "ויבן נח מזבח לה'", והקריב קרבנות לה'. עוד נאמר (טס פסוק לא): "ויאמר ה' אל לבו לא אוסיף עוד לקלל את האדמה בעבור האדם", שלאחר מכן היה לו כח לזכות ולהעלות את כל עם לישראל בכללות ובפרטות. ולכן נאמר פעמיים נח, נח.

א"נ נראה לי להסביר את כפילות הלשון: "אלה תולדות נח נח", דהנה מצונו מחלוקת בין התלמוד בבלי לתלמוד ירושלמי, שבתלמוד בבלי במסכת אבות נאמר (ג, ז): כל שרוח הבריות נוחה הימנו, רוח המקום נוחה הימנו. זאת אומרת, אם אנו רואים אדם שהתנהגותו אל הבריות היא כראוי, אינו מצערם ואינו גוזלם, אלא מכבד כל אחד ואחד כהוגן, ודאי שגם רוח המקום נוחה מאדם זה, זהו לפי תלמוד בבלי. אמנם בתלמוד ירושלמי נאמר בצורה הפוכה, כל שרוח המקום נוחה הימנו, רוח הבריות נוחה הימנו, דהיינו אם אנו רואים אדם שמקיים את מצוות הבורא כהלכתו, דהיינו מניח תפילין כראוי, שומר שבת כהלכתה, וכך מקיים את כל המצוות שבין אדם למקום כהלכתו, ודאי גם רוח הבריות נוחה מאדם זה. זוהי יסוד מחלוקת תלמוד בבלי עם התלמוד ירושלמי. ועל פי זה מיושב, שבספת אדם אנו צריכים להתבונן כיצד היא התנהגותו עם הבריות ולומר, מכיון שרוח הבריות נוחה הימנו, גם רוח המקום נוחה הימנו. או לפי תלמוד ירושלמי, להתבונן כיצד הוא מתנהג במצות שבין אדם למקום ואם רואים שרוח המקום נוחה הימנו ודאי שגם רוח הבריות נוחה הימנו. אמנם אצל נח לא צריך לזה מכיון שהיה גם נח לשמים וגם נח לבריות, שראינו בו את כל התכונות של עבודת הבורא מצד אחד, ומאידיך את התמסרותו לזולת, וא"כ היה נח גם לשמים וגם לבריות. ולכן כפלה התורה והדגישה: "אלה תולדות נח, נח".

ועפ"י יובנו דברי הגמרא במסכת גיטין (לא): שמספרת, על רב הונא ורב חסדא שהיו יושבים, ועבר לפניהם גניבא, אמר אחד לחבירו נעמוד מפניו מכיון שהוא בן תורה. אמר לו השני, מפני בעל מריבות נעמוד מפניו? ולא רצה לקום מפניו. ובנתיים בזמן היוכח גניבא בא לפניהם ושאל אותם במה אתם עוסקים, אמרו לו ברוחות. אמר להם כך אמר רב חנן בר רבא אמר רב, ארבע רוחות מנשבות בכל יום ורוח צפונית מנשבת עם כולן, שאלמלא כן, אין העולם מתקיים אפילו שעה אחת. ורוח דרומית קשה מכולן, ואלמלא בן נץ מעמידה, מחרבת כל העולם מפניה, שנאמר (זכריה ל"ט, ט): "המבינתך יאבר נץ יפרש כנפיו לתימן", עד כאן לשון הגמרא. והנה דברי הגמרא הללו תמוהין עד למאד, שהרי הם היו עוסקים בדיון האם צריכים לעמוד בפני אדם כזה, שמצד אחד הוא תלמיד חכם, ומצד שני הוא בעל מריבות. ומדוע כאשר בא אליהם ושאלם במה אתם עוסקים אמרו לו ברוחות, כיצד הוציאו מפהם דבר שקר? ואם נאמר שמפני השלום מותר לשנות, עדיין קשה מדוע אמרו דוקא ברוחות ולא אמרו דבר אחר?

ונראה ליישב עפ"י מה שהבאנו שנחלקו התלמוד בבלי וירושלמי שבתלמוד בבלי נאמר, כל שרוח הבריות נוחה הימנו, רוח המקום נוחה הימנו, ובתלמוד ירושלמי נאמר ההיפך, כל שרוח המקום נוחה הימנו, רוח הבריות נוחה הימנו. וזהו פירוש דברי רב הונא ורב חסדא שאמרו לו אנו עוסקים "ברוחות", דהיינו דנים בנושא של רוח המקום ורוח הבריות נוחה הימנו. דהנה גניבא היה נוח למקום שעסק בתורה וקיים מצוות, אבל לבריות לא היה נוח, ולכן התלבטו החכמים אם צריך לעמוד מפניו, שאחד מהם אמר שיש לעמוד מפניו, שכיון שהוא תלמיד חכם, רוח המקום נוחה הימנו וס"ל כתלמוד ירושלמי, דכיון דרוח המקום נוחה הימנו, גם רוח הבריות נוחה הימנו, ולכן צריכים לעמוד מפניו. ואולם החכם השני שסבר כהבבלי אמר, שכיון שהוא בעל מריבות, אין רוח המקום נוחה הימנו, כיון שאין רוח הבריות נוחה הימנו, ולכן אין צריך לעמוד מפניו. וא"כ לא שקרו כלל. וזהו פירוש שמאי עסקיתו ברוחות, דהיינו ברוח המקום והבריות נוחה הימנו ומיושב.

דעת גדולי רבותינו

הג"מ רבי פסח אליהו פאלק צ"ל מגייסה העד, כתב בהקדמת ספרו 'מחזה אליהו' חלק ב', שהסיבה שבדור אחרון נכלו לספקות באמונה יותר מהדור הקודם, זאת משום שיש ריבוי של גשמיות ומותרות, ואין אנשים מרגישים צורך לפנות לה' ולהיות תלוי בו, לפני כמה דורות היו צריכים בכל יום להתפלל להקב"ה שיהיה לו ארוחת בוקר וארוחת ערב, לא כל אחד זכה לזה, אבל בדור אחרון שבה' שלח הקב"ה שפע רב בעולם, אין אדם מרגיש צורך גדול לפנות לאביו שבשמים, וכן בכלליות חיי האדם מסודרים בכל צד ופינה.

וכשנתבונן לשמוע על מה אנשים מתלוננים, נשמע שהם בוכים על מותרות. כי מה שבאמת נצרך לאדם, הקב"ה נותן בשפע, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו. וכן בענין הבריות, בשנים כתיקונן, יש מערכת בריאות להפליא, מה שלא היה כן בדורות הקודמים, כמעט אין מי שסובל מכאב ראש או כאב שיניים, מיד הוא לוקח משכך

הרה"ג אהרון דיאמנט שליט"א, ראש כולל קבר רחל, מספר מעשה מופלא שמע מהרב י.ח.ג. שליט"א מנתניה(בעל המעשה ביקש לא לפרסם את שמו): אבי, הרב ש.ג. צ"ל בשנת תשכ"ב, בהיותו בן שתיים עשרה שנים, עלה עם הוריו לארץ ישראל. ההורים היו יהודים פשוטים. הרב עובד אביו שכל שיתו ושיגו ביהדות, הסתכם בשיעור קצר בין מנחה למערבי. הילד בן השתיים עשרה הצליח להשפיע על הוריו שישלחו אותו ליישיבת 'באר יעקב'. בישיבה הסתובבו כמה קונטרסים של מאמרים לצעירים מתוך הספר 'שומרי אמונים'. הסגנון דיבר אליו והלהיב את נפשו, והוא החליט להשיג את הספר כולו וללמוד אותו.

בהיותו תלמיד ישיבה תקף אותו חולי מעיים חמור. תוך כמה חודשים מאז התפרצות המחלה, כבר היה מטופל בשלושים ותשעה כדורים. ימים שלמים שכב במיטה בחולשה ולמד את הספר 'שומרי אמונים'. הוא למד ושינן את מאמר 'ביטחון והתחזקות' ואת מאמר 'השגחה פרטית' בעיון ובהעמקה. אין דבר שקורה ללא השגחה. הכל מאת השם יתברך, הכל טוב, אין רע! אבי ז"ל אמר לי פעם, כי במשך חייו הוא חזר על הספר יותר משבע מאות פעמים! זה הילד אביו. אבא התרפא מחוץ, נשא אישה ובא לגור בילד נתניה.

רבו, הגאון רבי בן ציון אבא שאול צ"ל. היה מגיע פעם בשנה לנפוש בעיר נתניה, ובאותה הזדמנות היה אבא מבקרו. באחת הפעמים אמר לו רבי בן ציון צ"ל: "הגיע הזמן שתעשה משהו למען הקדוש ברוך הוא. יש כאן אלפי יהודים שאינם יודעים דבר ביהדות. תעשה משהו כדי לקרב אותם!". באותם ימים היתה נתניה כעיר הנידחת, מלבד קריית צאנז. לא היה כמעט זכר ליהדות, והעזבה היתה רבה. "אני אברך צעיר", ענה אבא, "ואין לי שום מושג איך מחזירים בתשובה!". "זה בסדר", הרגיעו רובו, "אתה צריך לומר רק מה שאתה יודע. כשאתה רואה יהודי תדבר איתו בדברים טובים, תתדיר לו קצת אמונה".

זו היתה ההדרכה שאבא קיבל, והוא התחיל. ראה יהודי שאינו שומר מצוות ודיבר איתו דברי אמונה על הריבונו של עולם, בלי לחשוב כיצד דבורים פשוטים יכולים להשפיע משהו. עם הזמן יהודים התקרבו ושינו את אורח החיים שלהם. ולדלו להם ילדים, והם היו זקוקים למוסדות לימוד מתאימים. אבא ראה שמוכרחים לעזור גם בנושא הזה, וכן נפתחו המוסדות בנתניה, לפי הצורך והביקוש. תלמוד תורה, גנים, בתי ספר, שתי ישיבות קטנות, כולל לאברים ואגף לבעלי תשובה. המוסדות ממוקמים בקריה שמשתרעת על פני שבעה עשר דונם.

מי שנכנס לשם מתפעם מהיופי וההדר של המבנים. הבניינים מורכבים מהחומרים היקרים ביותר בעולם, עמודי שישי וגילופים מהרבי עין. נכנסים לכהן ארמון,

כאבים, ויש טיפולים מסודרים לכל כאב וחסרון במערכת הגוף. והרי כבר כתוב בתוה"ק שכשיש שפע גדול, יש חשש 'ורם לבבך ושכחת', כי אין אדם מרגיש צורך לבקש מהקב"ה ולהודות לו על החסדים.

וביאר שכך היא השייכות שלנו עם הקב"ה, אם אדם רגיל עם הקב"ה קצת, פעם בשבוע או בחודש הוא פונה להקב"ה, איש כזה אינו מכיר את הקב"ה על כל צעד ושעל. נדרש מכל יהודי פשוט להאמין שהקב"ה יכניס ברכה בגורנו למעלה מדרך הטבע ובפתח דבריו מזכיר רבי פסח אליהו סעיף אחד בשו"ע שזה מלמד על מדרגת האמונה הפשוטה שנדרשת מכל יהודי.

כתוב באו"ח סי' ר"ל סעיף ב' 'הנכנס למד את גורנו', שוב למדוד כמות החיטים שבאוצר, מתפלל ואומר 'יהי רצון מלפניך ה' אלוקי שתשלח ברכה בכרי הזה'. כלומר, מכיון שעדיין איני יודע כמות החיטים שבאוצר, שעדיין לא מדד, הרי זה מתפלל שישלח הקב"ה ברכה בכרי הזה, שהרי יהיה הנס בדבר הסמוי מן העין, ואין זה נס שלא כדרך הרגב. ולאחר שהתחיל למדוד, הרי הוא

מאמין באמונה שלימה שבעת הזאת מתרבה הכרי יותר ויותר, ולכן מברך 'ברוך אתה ה' אלקינו מלך האולם השולח ברכה בכרי הזה'.

הרי שנדרש מיהודי לברך ברכה בשם ומלכות על האמונה הזו, שהקב"ה קיבל תפילתו ועשה לו נס למעלה מדרך הטבע בדבר הסמוי מן העין והרבה לו הכרי, וכשם שמברכים 'מקדש השבת' או 'מקדש ישראל והזמין', או 'מלך מוחל וסולח לעוונותינו ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה'. כך הוא מברך את הקב"ה על הברכה שהכניס לו בכרי. אבל אם מדד ואח"כ מברך, הרי זה תפילת שוא, שאין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין (תענית ה', צ"ג מ"ע"א מצ). העין (תענית ה', צ"ג מ"ע"א מצ).

והרי סעיף הוא בשו"ע, תורה גלויה היא לכל אחד מישראל, ולא מדובר כאן רק ברבי חנינא בן דוסא שהוא היה יכול למלאות תנור בפת אף שלא הכניסו עיסה לתוכו, זהו בגדר נס בדבר שאינו סמוי מן העין, אבל ב'סמוי מן העין' יש כח לכל יהודי כמו רבי חנינא בן דוסא. (מחזק ממקה י"לאל – למוי)

סיפור לשבת - האם ישנם אנשים בימינו כאברהם אבינו...?!

שאלים? "הוא שאל. "בנודאי", ענה אבא, ולבקשת הירקן הוא נתן לו את חשבון הבנק.

כעבור זמן מה מתקשר מנהל הבנק ומיידיע אותו על סכום של 1,800,000 דולר!!!!!! שנכנס לחשבון שלו. השטח ניצל, ואת היתרה לקח אבא לביניה. כיצד מגיע ביום בהיר סכום כסף רב כל כך, לידי של ירקן פשוט? חמיו גר בלונדון וחי את חייו בחסכנות מרובה. הוא גר בבית שקנה בארבע מאות פונט, ומעולם לא ידעו שהוא מחביא קצת' כסף. שבועות ספורים לפני כן הוא לא חש בטוב, וגיסו של הירקן נסע אליו. כשנכנס לאשפוז בבית חולים, הוא הבחין שבכיסו של חמיו של חבילה של שטרות - שבעים אלף דולר. "של מי זה?!", הוא שאל. "שלי" --- התברר שהחם הצנוע והכמעט עני, הוא אחד מעשירי תבל, שמבצע את עסקאות הנשק הגדולות ביותר באירופה. הוא היה ניצול שואה, ומחמת הפחד שנשא עימו הוא התחבא כל כך, שאפילו לא חתם בעצמו על המסמכים שלו. שני גויים יפנים היו מרשי חתימה, ואם לא הגילוי האגבי של חפיסת השטרות, הם היו יורשים אותו חוקית, בלי להשאיר פרטה למשפחתו. הגיס סידר מיד שהירושה תעבור לילדים, ואחרי כמה שבועות הוא נפטר. כמה שבועות אחרי התרומה המופלאה, באותו בוקר גורלי להצללת השטח, סיפר הירקן לאבא שהוא עשה את כל החשבונות, הוא רוצה לתת את המעשרות למוסדות שלו. "ככה יהיה לך שקט כמה שנים, ותוכל לשבת על התורה ועל העבודה". בכמה כסף מדובר? תקשיבו טוב: עשרים מיליון דולר מעשרות! ועכשיו תקשיבו טוב יותר. אבא ענה לירקן: "אני לא לוקח את זה! לא מחפש שקט! לקחתי את המיליון ושמונה מאות כשנזקקתי לזה, אבל עכשיו איני צריך, וכשאצטרך הקב"ה ישלח לי. אני מפחד לקחת את הכסף. כל השנים אני עובד על אמונה וביטחון, ועכשיו אתה בא 'לסדר' אותי?" אבא הזמין את הירקן לשבת איתו, ולחלק את המיליונים למוסדות תורה וקירוב. אבא לא למד כל יום שיעור במשך חמש דקות, אלא חי עם האמונה יומם ולילה, וכל פעם נשלח מושיע מהשמיים. היה עשיר בארה"ב ששמו דניאל אימריס, מיליארדר שזכה בארבע בנות, וכולן חזרו בתשובה. אחת מהן גרה בנתניה. הוא חילק את הירושה כשהוא חי, כי לפי חוקי ארה"ב אם לא מחלקים בחיים, חלק גדול

שכן כולו נועד לתורה ותפילה ולהתקרבות אמיתית לבורא העולם. מי שראה את הבניינים היפהפיים, ואת ההתנהלות של כל המוסד האדיר הזה, בטוח שיהודי עשיר כקורח עומד מאחורי זה. על כן באתי לספר את סיפורו של אבי שהיה אברך פשוט, לכאורה, שהתחיל מדיבורי אמונה פשוטים, והלך צעד אחר צעד בצניעות ובניעומו שובת לב.

ומנין באמת המימון של המפעל האדיר הזה? אבא מעולם לא ביקש שקל מאיש! לא נסע לחוץ לארץ, ותמיד שילם הכל בזמן. שלוש שנים שנה הוא ניהל את המוסדות, ומעולם לא אירע שמשכורתו של אי מי התעכבה! הכל על ידי אמונה תמימה.

בתחילת הדרך, אחרי שכבר הקים את התלמוד תורה, נודע לו שהבעלים של השטח הצמוד אליו, עומדים למכור אותו לאנשים שרוצים להקים עליו בית ספר מעורב ר"ל. כמה עמל וזיעה משקיעים כדי להוציא יקר מזולל, להביא ילד נוסף לחינוך תורני. מתאמצים כל כך להרחיק את הילדים הרכים והיקרים האלה מהשפעות רעות. אחר כך יבוא בית ספר מעורב במבנה צמוד ויהרוס הכל! אי ייתכן! אבא דיבר עם בעלי השטח ושאף לא יוש לו עניין למכור דווקא לאנשי בית הספר הוא. "אין שום עניין", אמר הבעלים, "אם אתה רוצה תקנה אתה. תניח מיליון דולר והשטח שלך". "אני קונה", ענה אבא. "מחר אביא את הכסף בעזרת השם". מהירות. זה שם המשכוח. אם אבא לא יקנה, החילוונים יקנו, וזאת סכנה לכל המוסדות.

לאבא לא היה כסף ולא שום רעיון מנין להביא אותו. אני זוכר את הלילה ההוא עד היום. אבא הסתגר בחדר עם הספר 'שומרי אמונים' ולמד בו. הוא הגיע לפירוש שמביא בשם הבעל שם טוב עם המילים "ברוך הגבר אשר יבטח בהשם, והיה השם מבטחו" - שיש מבטח, בוטח, ומבטוח. בוטח - הוא האדם הבוטח. מבטיח - הוא הקב"ה שהוא המבטיח. ומבוטח - הוא הסיבה והאופן שהוא בוטח, שעל ידי השתדלות זו יבוא לו הדבר שהוא בוטח בו. ואמר וכתוב "ברוך הגבר אשר יבטח בהשם והיה השם מבטחו", שהוא לא בוטח באיזה סיבה שהיא, אלא בוטח רק בהקב"ה - הוא יהיה הסיבה, והוא אינו צריך לשום סיבה או הכנה להביא לו את כל מה שהוא צריך. אבא הסתובב ואמר את המילים האלה שוב ושוב, ממש בער כאשר: "והיה השם מבטחו... והיה השם מבטחו...". כל הלילה התחזק והתאמן, העמיק ושינן, השם מבטחו, השם מבטחו... הבוקר הגיע.

אבא יצא מהבית, והנה פוגש אותו הירקן, אחד האוהדים הגדולים של אבא. "אפשר לתרום למוסדות

נקודות אור | סיפורים של תיקון מיזות | אנשים שחזרו לכור נחצבתם | וחיזוק לאלו שעדיין...

מספרים על מרן רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שכאשר היה לוא בסיביר, היה מרן החפץ חיים זיע"א אומר כל יום ארבעה פרקי תהלים לשלומו, כחלק מהמאמץ הגדול שהתקיים בעולם היהודי בניסיון לשחררו. והנה למרבה ההפתעה, בהגיע ערב יום כיפור, נכנס לתאו של הגר"י אברמסקי אחד הסוהרים, ובפיו בשורה: אתה חופשי לדרכך! הסוהר אף צייד את רבינו בכרטיס נסיעה לרכבת.

לקח הגר"י אברמסקי את מעט המטלטלים שהיו עימו ויצא לעבר תחנת הרכבת. בעודו עומד בתחנה שהייתה ריקה מאדם באותה שעה, הגיע אליו לפתע המפקד הראשי של מחנה המעצר, שהיה יהודי ששמו יצא לשמחה.

אחרי שהתבונן מסביב וראה שאיש אינו מבחין בו, שאל המפקד את הגר"י אברמסקי זצ"ל: "אתה עומד לנסוע ברכבת?". רבי יחזקאל השיב בחיוב. המפקד שב ושאל: "אתה רב?", וגם על זה השיב לו. המפקד ביקש לראות את כרטיס הנסיעה, הגר"י זצ"ל חשש שהוא זומם לקחתו, אולם לא הייתה בידו ברירה, והוא הגיש את כרטיס הנסיעה שלו למפקד. לאחר שהתבונן בו, אמר המפקד להגר"י זצ"ל: "יודע אתה, נתנו לך כרטיס לקרון קר מאוד, ואם תסע בקרון זה אין סיכוי שתגיע הביתה, אתה עלול לקפוא באמצע הדרך", שכן כך היו עושים הסובייטים לאסירים שרצו להמיתם.

המפקד התבונן שוב מסביב, וכאשר הבחין שאיש אינו מביט בהם, שלף מכיסו כרטיס חלופי לקרון חמים יותר, והגישו לרבי יחזקאל אברמסקי. המפקד לא הסתפק בכך, אלא אף עמד וביקש ממנו סליחה על כל מה שפגע בו בזמן שהותו בכלא, כשהוא מצוין שהוא אנוס לפעול כך: "גם אני יהודי", סיים המפקד את דבריו, "ואני מבקש ממך מחילה". המפקד נפרד מהגר"י זצ"ל, שהמתין עד לבואה של הרכבת. משזו הגיעה, אכן קיבל הגר"י זצ"ל מקום בקרון מחומם.

במהלך הנסיעה, הבחין כיצד משליכים מהקרונות האחרים, הקפואים, גופות של אנשים שקפאו בגלל הקור העז ששרר באותם ימים. כאמור, היה זה ערב יום כיפור, והוא לא הספיק להגיע לביתו בו ביום. כדי לא לחלל את היום הקדוש, ירד הגר"י זצ"ל מהרכבת באחת העיירות הקטנות בטרם תשקע השמש. הוא אפילו לא הספיק לאכול סעודה מפסקת, כי מיד עשה את דרכו לבית הכנסת, שם הניח את צרורו, ובו עשה את כל יום הכיפורים.

רק למחרת יום הכיפורים, יצא בדרכו לביתו, אולם נכונו לו תלאות רבות בדרך. מאחר והשלטונות הסובייטיים, שנענו למסע השתדלנות של יהודי העולם לשחרר את הגר"י, הסכימו לשחררו, אולם עשו כל שביכולתם למנוע ממנו להגיע בריא ושלם לביתו.

אך יושב בשמים ישחק למו, יד ההשגחה העליונה ליוותה את הגר"י זצ"ל לכל אורך המסע.

והנה בעודו על הרכבת, שעשתה את דרכה מאחת העיירות בליטא, בדרכה לעיר הגדולה וורשא, פגש הגר"י אברמסקי את מרן רבי אלחנן ווסרמן הי"ד. שני הגדולים הופתעו מהמפגש האקראי, ונפלו חבוקים זה בזרועות זה, ובפרט הופתע עד מאד ר' אלחנן, שהיה מודע למסע חובק העולם לשחרר את הרב אברמסקי, והנה הוא כאן לפניו!

הם הודו להקב"ה על השחרור מהמאסר. לפתע אומר רבי אלחנן לרבי יחזקאל: "נכון שיצאתם מסיביר בערב יום כיפור?", השיב לו רבי יחזקאל: "אמת ונכון הדבר! אבל מנין לכם זאת? והלא אפילו בביתנו לא ידעו מכל זה?".

השיב רבי אלחנן: "מה פירוש מנין אני יודע?! בערב יום כיפור בבוקר, הלכתי עם החפץ חיים מן הישיבה לאחר התפילה, ובאמצע הדרך הוא נעצר ואמר: 'נו, הבלשביקים לא הצליחו, עכשיו ישחררו את הרב דסלוצק מבית האסורים'..."

לחפץ חיים הייתה אמונה שלמה ותמימה בהקב"ה, הוא עבד על כך בכל כוחו, וגם בדברים שהיו נראים בלתי אפשריים, תמיד האמין בהקב"ה. הוא זכה לראות באמונה חושית, את הנהגת הקב"ה גם בדברים שאין בני אדם זוכים לראות. הוא האמין שהקב"ה ידאג לשחרר את הגר"י אברמסקי ממאסרו, והוא זכה לראות בזה בחוש אמונתו ממרחק של אלפי קילומטרים! (מתוך חסדי שמואל מנחם על מלך ציופיז)

הלאה, שיוכל להגדיל תורה ולהאדירה, מתוך אמונה וביטחון כמו שאביו לימד אותו. הרה"ג ר' אהרון דיאמנט שליט"א מוסיף: בתחילה חשבתי שהיהודי הוא איזו נשמה מזמן אברהם אבינו. איך יכול להיות דבר כזה בימינו?! אבל אני רואה שהוא גם הוריש את דרכו לילדים! לא מדובר באיזה דרוגות של רוח הקודש, מדובר באמונה פשוטה! תמימה! כל אחד יכול! (מתוך עלון 'השגחה פרטית')

לא נתתי לך, כי אני רואה שאתה בתחילת הדרך, והאמונה לא מספיק מוחשית אצלך. לכן לא זכית לקבל, תעבוד עוד כמה שנים על הביטחון ותראה שהקב"ה יתן לך הכל!". והוא באמת נתן הכל. אבא זצ"ל הלך לעולמו לפני שמונה שנים. הבן החשוב, ר' יח. ממשין לנהל את המוסדות באותה שיטה. אינו מבקש דבר מבשר ודם, והקב"ה שולח לו את המשכורות לכולם כל חודש. השם יהיה בעזרתו

המשך מעמוד 2
כשהייתי אברך צעיר, הגיע פעם סכום כסף גדול מאוד. אבא לקח כמה שהזדקק לו באותו זמן, ואת השאר חילק. אני כבר ניהלתי איזה מוסד, ונדמהתי לשמוע שאני לא מקבל כספים. באתי אליו למחרת וטענתי: "אבא, לכולם אתה מחלק, ואותי, את הבן שלך אתה שוכח?!". אבא ענה לי: "בני חביבי! דע לך שאני אוהב אותך יותר מכולם. כבוונה

העולה מכל האמור לעיל: מי שתובע את חבירו לדין תורה והנתבע לא הופיע, שולחים לו הזמנה שלוש פעמים. ואם לא בא, ולא מנמק מה הסיבה שלא בא, כותבים עליו כתב סירוב, ונותנים היתר לתובע לתובע בכל מקום. וצריך לקבל היתר מכל ג' דיני בית הדין. וכל מי שתובע באופן ישיר בערכאות, הרי זה רשע גמור ומרים די בתורת משה, ועונשו חמור מאוד מאוד. חז"ל התבטאו בצורה כה חריפה על עונשו, מכיון שזה חילול ה' גדול. וכל השומע לדין תורה, תחול עליו ברכת טוב ויצליח בכל מעשה ידיו. והיה רצון שנזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא בבריאות איתנה ונהורא מעליא אכי"ר.

ונפק"מ מי שתובע גוף חילוני שמסתמא לא יבואו לדין תורה. אמנם מכח הניסיון בבתי הדין שאני מכהן כאב"ד, פעמים רבות בא תובע לבית הדין ותובע אדם שמחלל שבת ואינו שומר תורה ומצוות, ורוצה ללכת לערכאות, ואני בכל תוקף עמדתי להזמין לדין תורה ולכתוב בהזמנה לדין שאם לא יופיעו בבית הדין יותן היתר ללכת לכל מקום שירצו, אבל ללא הזמנה כלל לבית הדין, איני מסכים ליתן היתר לערכאות. ופעמים רבות מחלללי שבת בפרהסיא נתבעו לבית דינו, ובאו להתדיין בפנינו, וקיימו את פסק הדין, וכיצד ייתכן לומר שאנחנו עדים שלא יבאו לדין תורה.

המשך מעמוד 3 - מעייני המשפט
תמוהים, שזה נגד השו"ע והרמ"א והרש"ל וכל הפוסקים. וכן הורה לי למעשה מו"ר אבי ועט"ר זצוק"ל, וכן מו"ר הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצוק"ל, וכן הגאון רבנו יוסף שלום אליאשיב זצוק"ל, שאין לפנות לערכאות ללא רשות כל הבית דין, דהיינו שלושה דיינים צריכים להתיר. ועיין בספר כסף הקדשים שכתב מי שתובע את מי שאנחנו יודעים בבירור שלא יבוא לבית הדין, אטרוחי בי דינא לא מטריחנין, ומותר לתובעו בערכאות ללא היתר מפורש.

בית דין צדק ובית הוראה "זרע אמת" צדק צדק תרצה הלך אתר בת דצ פה... (מנהל דין לב)

בית הדין לענייני ממונות | אישות | צואות | ירושות | הסכמי גרושין | קידושין | סיוע בעריכת חוזים | שלום בית

בנשיאות ובראשות אב בית הדין בד"צ "זרע אמת", בד"צ "יורה דעה", וראש כולל הוראה ודיינות "אורות חיים ומשה" אשדוד

אב"ד מקודש הרה"ג יעקב נסים עטייה שליט"א

ובהרכב הדיינים המצויינים: מרא דאתרא רמב"ש א' הרה"ג יצחק שרבאני שליט"א

ראש כולל הוראה ודיינות "חוקיו ומשפטיו לישראל" הרה"ג יצחק ביטון שליט"א

הדיין המצויין רב שכונת מקור ברוך ירושלים הרה"ג אהרון ירחי שליט"א

054-8444884

054-8416719

העלון יוצא לאור להצלחת הגה"צ נשיא מוסדות אורות חיים ומושה

הרה"ג דוד חנניה פינטו שליט"א

ולע"נ מרת אינו הצדקת מודלן מוזל בת מוחה שמוחה ז"ל